

Sveton om Augustus

I et langt portræt af kejser Augustus skriver Sveton bl.a. om kejserens spisevaner:

- 1 Secundarium panem et pisciculos minutos et caseum
- 2 bubulum manu pressum et ficos virides biferas maxime
- 3 appetebat; vescebaturque et ante cenam quocumque
- 4 tempore et loco, quo stomachus desiderasset. Verba
- 5 ipsius ex epistulis sunt: "Nos in essedo panem et
- 6 palmulas gustavimus." Et iterum: "Dum lectica ex Regia
- 7 domum redeo, panis unciam cum paucis acinis uvae
- 8 duracinae comedi." Et rursus: "Ne iudaeus quidem, mi
- 9 Tiberi, tam diligenter sabbatis ieiunium servat quam ego
- 10 hodie servavi,

(fortsættes på næste side)

secundarius *adj.* andenrangs
pisciculus *m.2* lille fisk
minuo, *minui*, *minutum*, *minuere* 3. gøre mindre, skærer ud
caseus *m.2* ost
bubulus *adj.* af komælke
manus *f.4* hånd
premo, *pressi*, *pressum*, *premere* 3. presser, trykker
ficus *f.2* figen
viridis *adj.* grøn
bifer *adj.* 1./2. fra anden høst
maxime *adv.* især
appeto 3. har appetit på, kan lide
vescor 3. spiser (*passiv form, aktiv betydning*)
et *adv.* også
ante *præp.* + *akk.* før
cena *f.1* måltid
quicumque *indefinit pron.* hvilken som helst § 6.11
locus *m.2* sted
quo § 6.7 og 6.8
stomachus *m.2* mave
desidero 1. ønsker, begærer
desiderasset = **desideravisset** måtte have ønsket
verbum *n.2* ord
ipsius § 6.4 og 6.5
ex *præp.* + *abl.* fra

epistula *f.1* brev
nos *personligt pron.* vi, her *pluralis maiestatis*: jeg
essedum *n.2* vogn (tohjulet)
palmula *f.1* daddel
gusto 1. smager på, spiser
iterum *adv.* igen
dum *konj.* mens
lectica *f.1* bærestol
Regia *f.1* bygning på Via Sacra
domus *m.4* hjem
redeo 4. vender hjem
uncia *f.1* unse (*engelsk*: ounce)
pauci *adj.* i *pl.* få, nogle få
acinus *m.2* frugt, bær
uva *f.1* drue
duracinus *adj.* tykskallet
comjedo, *-edi*, *-esum*, *-edere* 3. spiser
rursus *adv.* atter, igen
ne ... quidem *adv.* ikke ... engang
iudaeus *m.2* jøde
mi *vokativ til meus*
Tiberius *m.2* Tiberius (Augustus adoptivsøn)
tam *adv.* så
diligenter *adv.* omhyggeligt
sabbata *n.2 pl.* sabbat
ieiunium *n.2* faste
servo 1. bevarer, overholder
hodie *adv.* i dag

- 11 qui in balineo demum post horam primam noctis duas
 12 buccas manducavi, prius quam ungui inciperem." Ex hac
 13 inobservantia nonnumquam vel ante initum vel post
 14 dimissum convivium solus cenitabat, cum pleno convivio
 15 nihil tangeret.

Sueton: Vita Divi Augusti LXXVI

balineum *n.2* bad
demum *adv.* omsider
post *præp. + akk.* efter
hora *f.1* time
primus *adj.* først
nox, noctis *f.3* nat
bucca *f.1* mundfuld
manduco *1.* spiser
prius *adv. quam* *konj. + konjunktiv* førend
unguo, unxi, unctum, unguere *3.* smører
 ungui *præsens infinitiv passiv*
incipio, -cepi, -ceptum, -cipere *3.*
 begynder på
ex *præp. + abl.* ud fra, på grund af

inobservantia *f.1* uregelmæssighed
nonnumquam *adv.* nogle gange
vel ... vel *konj.* enten ... eller
in|eo, -ii, -itum, -ire *4.* går ind i, begynder
di|mitto, -misi, -missum, -mittere *3.*
 afslutter
convivium *n.2* selskab
solus *adj.* alene
cenito *1.* spiser tit
cum *konj. + konjunktiv* selv om, mens
plenus *adj.* fuld
nihil *indefinit pron.* intet § 6.13, s. 83 n.
tango, tetigi, tactum, tangere *3.* rører

Citatet fortsætter:

“Også i nydelse af vin var han af natur meget afholdende. Cornelius Nepos beretter, at han i lejren ved Mutina ikke plejede at drikke mere end tre gange til maden. Senere gik han, når det kom højst, ikke ud over 1/2 liter; gik han ud over det, så tog han et brækmiddel. Han holdt mest af rhætisk vin, og han drak ikke gerne om dagen. I stedet for drikke nød han brød overhældt med koldt vand, en stump agurk, det inderste af et lille salathoved eller et frisk eller tørt æble med vinagtig saft.”

Oversættelse: A.B. Drachmann